

Szegedi diákok parlamentje



Somogyi Karolyné felvétele

A diákszemélyiség részvevőinek egy csoportja

Tegnap, csütörtökön délután rendezték meg a szegedi diákok parlamentjét. A tanácskozási — amelyet az Ifjúsági Házban tartottak meg — első ízben került sor, hiszen Szeged középiskoláinak és szakmunkástanulóinak képviselői eddig a Csongrád megyei diákok parlamentjén vettek részt.

A délelőtti fél 9 órakor kezdődött a vitafórum részvevőit dr. Mészáros Rezső, a KISZ Szeged városi bizottságának munkatársa köszöntötte, majd Mózes Fabiola, a diákszemélyiség elnöke üdvözlő szavai hangzottak el. A tanácskozás meghívott vendégeinek sorában többek között ott volt: Borbély Gábor, a KISZ Központi Bizottságának osztályvezetője, Pápai Béla, a Munkaügyi Minisztérium főosztályvezetője, Szőgi Béla, a KISZ Központi Bizottságának tagja, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára, Hevér László, a KISZ KB

Intéző Bizottságának tagja, a KISZ Szeged városi bizottságának titkára.

A diákszemélyiség elnöke, Nagy Albert, a Radnóti Gimnázium diákja mondott beszédet. Bevezetőjében hangsúlyozta: az 1967-ben, illetve 1968-ban megtartott korábbi diáktanácskozások eredményesek voltak, mivel az azokon felvetett gondok közül időközben több megoldódott: a KISZ egy idő óta külön jellemzést ad a továbbtanuláshoz jelentkező fiatalokról, több fontos lépés történt a hátrányos helyzetű tanulók segítése ügyében, és sokat fejlődött a klubmozgalom is.

Ami a középiskolások KISZ-munkájának gondjait illeti, azok közül a KISZ-szervezetek felépítésének problémáját vetette fel Nagy Albert, s javasolta: a jövőben „vertikális” szervezete legyen, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára, Hevér László, a KISZ KB

tas idősebb és az iskolába most bekerült fiatalabb diákok. Ugyancsak megoldásra váró feladatként jelölte meg egy korszerű igények alapján megtervezett szegedi Ifjúsági Ház felépítését, a bejáró diákok helyzetének javítását, és azt, hogy tegyék jobba a kollégiumok tárgyi és személyi feltételeit.

A beszámoló után a mozgalmi és az iskolai élet demokratizmusával foglalkozó interpellációs kérdések hangzottak el. A szegedi diákok képviselői közül számosan fejtették ki véleményüket a világnézet, nevelésről, amely szélesebb körökre szóló kiterjesztését kérték; a tankönyvgondokról, amelyek igen sok diák tanulását befolyásolják, valamint az üzemi gyakorlatokról, amelyek során sok hátrányt szenvednek a jövő szakmunkásai. (A konzervgyárban például a nagyon szükséges téli ruhával nem látják el a rendszeresen kijáró diákokat, a sütőipari vállalatnál pedig nem kevesebb mint 13 tanuló számára jelöltek ki egyetlen szekrényt.)

A beszámolóban megfogalmazott kérdésekre és a diákok felvetéseire többek között Kovács József, a Szeged m. j. városi tanács vb. művelődésügyi osztályának vezetője és Borbély Gábor, a KISZ KB osztályvezetője válaszolt. Mindketten egyetértettek a megfogalmazott gondok többségével, s ígéretet tettek a jogos felvetések orvosolására. Mint Kovács József elmondotta, javasolni fogják, hogy a világnézetünk alapjai című tantárgy oktatását kettős órára vonják össze, mivel így alkalom nyílik a hosszabb vitákra. Ugyancsak bejelentés hangzott el arra vonatkozóan, hogy javulni fog a diákmunka élelmészeti normája: az ezzel kapcsolatos intézkedések 1971-re várhatók.

A szegedi diákok parlamentje — amely városunk diákifjúságának gondolatokban gazdag, sikeres vitafóruma volt — megválasztotta azokat a küldötteket, akik az április 6—7—8-án sorra kerülő országos diákszemélyiség-konferencián képviselik városunk 20 középiskoláját és szakmunkásképző intézetét. A delegátusok: Mózes Attila (Közgazdasági Szakközépiskola), Nagy Albert (Radnóti Gimnázium), Bálint András (Ságvári Gimnázium), Papp Erzsébet (Állami Védőnőképző Intézet), Szabó Margit (MűM, 600-as Szakmunkásképző Intézet), Darázs János (Építőipari Technikum) és Masa Anna (Majakovszkij Kollégium).

A. L.

A népi front városi bizottságának ülése

Tegnap délután ülést tartott a Hazafias Népfőnt Szeged városi bizottsága. Eljöttek az ülésre — a Bartók Béla Művelődési Ház előadótermébe — a kerületi elnökök is, s szép számú hallgatója volt a két napirendi pont előadójának. Dr. Kedvessy György városi elnök köszöntötte a megjelenteket, s adta át a szót dr. Varga Dezsőnek, az MSZMP Szeged városi bizottsága titkárnak.

A múlt esztendő főbb gazdasági jellemzőit s ideai gazdaságpolitikai feladatainkat elemezte az előadó. A hallgatóság érdeklődéssel figyelemmel a városi pártbizottság titkárnak beszámolóját Szeged gazdaságáról és a további tervekről.

Ezután került sor a másik előadásra: Hoffgang Péter városi titkár ismertette a Hazafias Népfőnt Szeged városi bizottságának ideai munkatervét.

Három fiatal tévénovellája

Türelem, elnézést, felmentést kért a szerda esti képernyőn három novella, három fiatal szerzőjének Faragó Vilmos, kritikuskaink legkritikusabbja. Ha más nem, ez meglepett. És még valami: volt oka a néző türelmére, a szerzők ifjonti mivoltára apellálni. (Bár nyitott kapukat döngtetünk, ha újólag felemlégetjük a fiatalság nimbuszának viszonylagosságát. Petőfi, Burns, Byron olyan fiatalon haltak meg, hogy nem értek rá fiatal költőként kezdeni — de ez más kérdés.) Módos Péter, Simonffy András és Czákó Gábor egy-egy novellája, a tehetség elvitathatatlanul jegyezti túl, alig mond többet korosztályáról, mint amit lasscskán fáradásig agyonismétlünk. Hogy magányosak, a hivatást könnyen prédál a dobjók menők fizetéséért, fővárosi kéglített netán egy kocsit, hogy nemzedéki konfliktusuk van, nem értik meg őket, leszorultnak a könyvcsörtetés karrier-útrajról sabbtől.

Konkrétan. Módos Péter Szembesítése egy szerelmi háromszög pajkos helyszínén, a házastársak lakásán indít el egy melodramát, — a férj beküldi a szeretőt asszonyhoz, nevétségesen ügyetlen öncsonkító kísérletet tesz —, de szerencsére a hamis vágyáról visszafordul. Nincs kisiklás, hacsak azon nem derül a néző, miféle erőfőlény birtokában akarja megvéni a cingárvékony Balázs Lajos a ránézésre is muszkilissabb Avar Istvánt. Az egyetemről kiröppent fiatal pedagógusok keserveit Simonffy András oly empirikus szorgalommal gyűjti össze húsz perc alatt, hogy alig marad ki belőle valami. (Jó

Városfejlesztés

A Magyar Urbanisztikai Társaság csütörtökön délután érdekes vitát rendezett a városfejlesztés, a jövőképe, a prognosztika összefüggéseiről. E témát különösen időszerűvé teszi, hogy a legtöbb városnak most kell elkészítenie részletes fejlesztési, rendezési terveit.

A vitában hangsúlyozták a szakemberek, hogy széles körű tudományos munkával nálunk is meg kell teremteni a prognosztikai vizsgálatok feltételeit.

Korszerűsítik a tanyai iskolákat

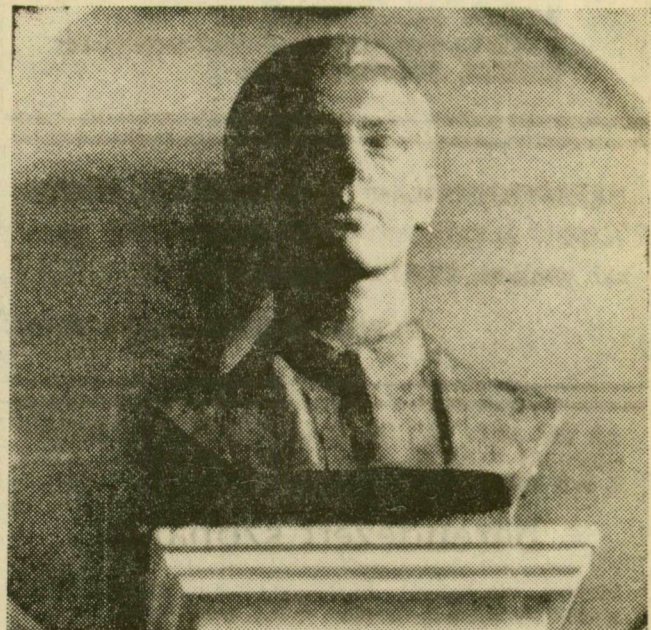
Tegnap délelőtti ülést tartott a szegedi járási tanács vb. Meghallgatták a vb tagjai a pénzügyi osztály beszámolóját a pénzügyi revízió eddigi tapasztalatairól és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről, majd a művelődési osztály jelentését a tanulói személyiség megismerésének szerepe és eredményei a járás általános iskoláiban és óvodáiban címmel. Annál inkább érdekes ez a téma, hiszen a lakunkban nemrégben mi is hírt adtunk arról, hogy több tanyai iskolát eladnak. Mint a vb tegnapi tanácskozásán kiderült, nem egyértelmű fo-

lyamat ez, mert ahol arra szükség van és a lehetőségek úgy diktálják, tovább korszerűsítik a tanyai iskolákat.

A gyermekek személyiségének fejlődésében a születési adottság mellett döntő a konkrét természeti és társadalmi környezet. A fejlődést mindenkor a közvetlen környezet, a család, a lakott terület viszonyai, közösség, iskola határozza meg. A szegedi járás települési viszonyai és a lakott területek településszerkezete sajátos helyzetet tükröz. Ez kivetítődik a kis iskolákra is. Főleg a tanyavilágban élő gyerekek viszonylag zárt, információszegény környezetben nőnek. A járásban jelenleg 92 iskola működik tanyai területen, 3 ezer 524 tanulóval, vagyis a gyermekek 26,8 százalékával. Több községben elég kedvezőtlen a helyzet. Az viszont tény, hogy a jelenlegi szaktanár-ellátottság a korábbi évekhez viszonyítva sokkal jobb. A külterületi iskolák nevelői egyéni és csoportos foglalkozások keretében, szervezett nevelői munkával igyekeznek a tanulók hajlamait, adottságait kibontakoztatni, fejleszteni. A hátrányos körülmények hatásait iskolák villamosításával, és korszerű eszközök beszerzésével ellensúlyozzák. Ma már 65 iskolát villamosítottak és 67 rendelkezik televízióval. A vb határozata alapján a tanyai élet és nevelés hátrányait az iskolák további villamosításával, korszerű eszközök vásárlásával, audió-vizuális eszközök, felszerelések, kísérleti eszközök fokozott ellátásával és jobb személyi feltételek megteremtésével csökkentik.

N. I.

Szeged szobrai



Radnóti Miklós (1909—1944)

(193.) Az egyetemek Dugonics téri központi épületének előcsarnokában áll Radnóti Miklós portréja. A szobrot Schaár Erzsébet készítette.

PÉNTEK.
1970. MÁRCIUS 6.

DÉLMAGYARORSZÁG 5

filmjei • a hét filmjei • a hét

Utazás a koponyám körül

Maga a regény, a film alapjául szolgáló Karinthy-mű, az Utazás a koponyám körül több volt az író betegségének hagyományos-realistai leírásánál. A film pedig szembetűnően és egészen más, a szabad az eredeti regényre azt mondanunk, hogy tradicionális, akkor a filmről, Révész György rendezéséről nyugodtan állíthatjuk, hogy modern. Nem abban az értelemben modern, tehát mai, mintha időben túlhaladna Karinthy, hanem abban, hogy a filmvásznon először mutatja meg a nagy író sajátos világát.

Mi ennek a világnak a lényege, hogyan határozható meg szelleme? A film azt sugalmazza, hogy nem más ez a szellem, mint a modern természetű tudomány és a szecesszió egészen különleges ötvöze, Karinthy rendkívül szerette és tisztelte a természetű tudományokat, a technikát. Elég ha ezzel kapcsolatban a repülés iránti érdeklődésére hivatkozunk. Ezzel együtt áthatotta életművét a szecesszió. A film érdeme, hogy ennek a sajátos atmoszférának érzékeltetésére a magyar filmművészet történetében először tett kísérletet.

Ily módon az Utazás a koponyám körül nem egyszerűen a regény mozgóképes illusztrációja. Ha Révész csak erre vállalkozott volna, konvencionálisan realista film nem csinál. De a rendező a címet jelképszerűen fogta fel, s az Utazás a koponyám körül nemcsak regény megjelenítése, hanem kísérlet az író világának teljes és intenzív ábrázolására. Sikeres kísérlet. A rendező nemcsak a regényt, hanem több Karinthy írást — Találkozás egy fiatallellyel, Cirkusz stb. — felhasználta, hogy ez

az ábrázolás minél érzékesebb és meggyőzőbb legyen.

Aki először találkozik ezzel a fogalmazási móddal, esetleg Karinthy írásainak konkrét anyagával, egészen biztosan zavarba jön. Hogyan kell értelmezni? Erre csak a film ismeretében lehet válaszolni. Még ha valakinek hiányoznak a szükséges konkrét ismeretek, akkor is élvezhető a film, mert a végére minden rejtélyesnek és homályosnak látszó motívum megvilágosodik. A nézők türelmét kell kérni a dologban. A szecesszió és a modern természetű tudomány, a technika keveredése ugyanis elkerülhetetlen szürrealista hatásokat mutat. De ez a szürrealizmus egyáltalán nem öncélú. Azt is mondhatjuk, ez a szürrealizmus a realizmus szolgálatában áll.

Amikor először hallottam arról, hogy Karinthy Utazását megfilmesítik, bevalom, attól tartottam, hogy a rendező valami realista-naturalista silusban viszi képre a regényt. Arra, ami most utólag, már kézenfekvő, a szecessziós-szürrealista megoldás, nem is gondoltam. A film rendezői és operatőri felhalálát. Operatőr: Illés György ugyanis ihletetten fényképezte a rendező beállításait, s a világ, amely a vásznon a nézők elé tárul, intenzív hatással képes a nagy író szellemének megidézésére.

Az író szerepét Latinovits Zoltán játssza. A művész, aki tavaly alakításaiért elnyerte a filmkritikusok díját, új szerepében is teljesértékűt nyújt. Karinthy és Révészben kívül pusztán ezért a játékért önmagában is érdemes a filmet megnézni. Ö. L.

„Alvó” Balaton

A néhány napja tartó enyhe időjárás és a gyakori esőzés meg nem bontotta meg a Balaton összefüggő jégpáncélját. A környékelemek szerint még nem „ébredt fel” a tó. A sok csapadék és az olvadás azonban fellazította, kásássá tette a jég felső rétegét, s emiatt megszűnt a téli sportolás. Levonultak a tórról a jégvá-

gók is, akik az elmúlt hetekben több mint 1000 vagont jeget tároltak vermeikben. A jégmező a tihanyi szoros kivételével még nagyjából összefüggő, de a vízi emberek szerint már csak egy erős szélre vár és megkezdődik a zajlás. Lezártult a téli vízeresztés is: a Sió révén a jég alól „csapolták” meg a Balatont.